

Він потягся до гілки, щоб зірвати спілу тарасерію. Ласувати соковитими солодкими плодами було справжнім задоволенням, а від згадки, що цю рослину та її плоди названо на його честь, ставало ще приємніше. Тарасерію так назвав його тато, бо саме Тарас відкрив її. Взагалі-то на Параксерисі легко було робити відкриття, бо й саму планету вони з татом тільки нещодавно відкрили. Це була перша Тарасова подорож до далекого космосу. Навесні Тарасу виповнилося десять років, і Зоряна рада дозволила йому проходити літню практику на розвідувальному зорельоті тата. Ще б пак! Адже Тарас на відмінно склав усі іспити, а це було не так уже й легко. Щороку тисячі дітей подавали до Зоряної ради прохання проходити літню практику на зорельотах, але дозвіл отримували лише одиниці. Неабиякою удачею було, що Тарас опинився в колі обраних із першого ж разу.

Але якщо відверто, трохи не дотягував він до такої честі, просто пощастило, що не трапилися задачки на інтеграли. Тарас не дуже добре їх зрозумів та за весь рік так і не знайшов часу, щоб розібратися як слід. Ех, якби ж то знав, що від

цих інтегралів залежатиме його життя! Зубрив би їх день і ніч.

Та й взагалі, нічого видатного в ньому не було. Нічого такого, що виділяло б Тараса з-поміж інших. Звичайний собі хлопчик із руським чубом. Очі сірі, як у багатьох, а ніс у ластовинні, чим теж нікого не здивуєш. Роблячи уроки, він любив щось жувати, тому весь екранопростір у нього був замацаний, за що постійно мав прочуханку від мами. За таке не беруть у космонавти, це вже точно. А ще була в нього звичка крутити собі вухо, коли хвилювався. Бувало так накручував, що ходив потім з червоним вухом пів дня. Ну це теж балів не додає. І до всього ще й обчислення інтегралів списував у своєї сусідки, відмінниці Лізи Павочки. От і виходить: що пощастило, то пощастило йому з дозволом Зоряної ради.

А потім одразу ще одна велика удача, у першій же космічній подорожі. Варто було зорельоту виринути із кротової нори, як вони натрапили на зоряну систему із придатною для життя планетою, та ще й ніким не заселеною! Взагалі ніким. Лише густі зарості тарасерії хвилювалися на її поверхні. Щоправда, татові це не сподобалося, і він з роботами одразу взявся до будівництва підземного сховища на вершині гори. Тоді Тарас не розумів і не схвалював татової обережності. Вони ж дослідили всю планету і не виявили жодної небезпеки: ні надмірної вулканічної активності, ні отруйних випарів, ні ознак періодичного затоплення суші океаном, ну взагалі нічого небезпечного. Ну то й що, що на Параксерисі не було ні тварин, ні інших рослин, крім однієї? Мало які чудернацькі планети трапляються в космосі. Все це будівництво Тарас вважав марною тратою часу. Проте з татом не посперечаєшся. «Буде база не для нас, так для наступних експедицій», — сказав тато і, завершивши споруду, почав начиняти її

стіні коробку із заповітною кнопкою й, відслонивши захисну мембрану, побачив червоний вогник. Від серця відлягло. Хлопчик приклав великого пальця до сканера, і червоний вогник змінився на зелений. А за хвилину в рубці спалахнуло світло й ожив екран комп'ютера командної установки, потім озвався Штучний Розум зорельота — Шурик, як жартома назвав його тато.

— Здається, перезавантаження не допомогло, — невпевнено мовив він. — Я не можу зорієнтуватися у просторі.

— Хіба ми не на кордоні Сонячної системи? — похолов Тарас. — Ми мусили терміново рятуватися, і я зробив обчислення...

— Ні, ми не на кордоні Сонячної системи, — луною відгукнувся Шурик.

— Це інтеграли-и-и! — знову заридав Тарас. Ридати при свідку, хай навіть біоелектронному, було якось приємніше, ніж на самоті.

— Припини ревити і поясни, до чого тут інтеграли, — наказав Шурик, який явно став відчувати себе старшим.

Іншим разом Тарас, може, і посперечався б, але зараз тільки гикнув і, тамуючи ридання, знову пригадав усе, що передувало останнім подіям.

— Я не покину тебе, тату! — вигукнув Тарас.

— Не хвилюйся за мене. Їм сюди не дістатися — вони бояться лізти під землю. Ти маєш швидко обчислити траєкторію польоту до Землі й вручну ввести дані до командної установки. Чекає, поки Шурик перезавантажиться, немає часу. Прибульці пробили захист, напасти їм заважає тільки занадто швидке обертання зорельота.

— А чому він обертається, тату?

— Я думаю, коли захисне поле розірвалося, відбувся удар, який і розкрутив зореліт. Це обертання небезпечне — ще трохи й корабель почне падати на планету. Тоді вже ніщо його не врятує. Тому не гай часу! Ти маєш дістатися Землі й привести допомогу для мене. Не хвилюйся, я чекатиму в анабіозній камері.

— Таточку, мені страшно! — пустив сльозу Тарас.

— Мені теж, синку, але мусимо долати страх! Ти зможеш! — встиг сказати тато, і зв'язок обірвався.

Тарас зробив кілька вправ на миттєву концентрацію уваги й зайнявся розрахунками. Зореліт обертався дедалі швидше. До входу в атмосферу залишалися лічені секунди, коли Тарас закінчив обчислення й увів результати до командної установки. Він навіть не встигав лягти в захисний кокон — аби врятуватися, зореліт мав терміново стрибнути в гіперпростір. І Тарас щосили натиснув на кнопку старту.

НА ЗОРЕЛЬОТІ

— Мабуть, я припустився помилки при обчислюванні курсу й ми стрибнули в невідомому напрямку-у-у-у, — висловив він Шурику свою здогадку й заголосив із новою силою.

У рубці повисла тяжка атмосфера.

А втім, Шурику не знадобилося багато часу, щоб перетравити отриману інформацію, бо ж йому не потрібно було долати емоції. Він озвався практично вмить — за якусь мілісекунду:

— Я зроблю обчислення і знайду шлях додому.

Тарас одразу припинив ревити. Він з радощів кинувся б на шию до Шурика, якби у того була шия, а не сама тільки коробка в темній комірчині.

— Мені потрібно для обчислень, можливо, кілька годин. Займи себе чимсь на цей час, — наказав Шурик. — Хочеш, інстальюю для тебе «Прерії» чи ще якісь пригоди?

— Ні, дякую, пригод мені й так не бракує, — буркнув Тарас, якого трохи дратував командирський тон біомашини.

У темряві.....	5
Раптова втеча	8
На зорельоті.....	13
Нова стратегія.....	21
Планета лінивців.....	25
Вінець творіння	33
Крижана казка.....	38
Радники короля	46
Ціна прозорості.....	54
Серед мутантів.....	62
На волю	71
Бунт на кораблі	74
Чому вимерли динозаври?	79
У полоні.....	86
Оце так несподіванка!.....	91
Геніальний план маленької кроди.....	96
Жахливі втрати	101
З останніх сил.....	107

Дивні гості.....	113
Школа на лузі.....	120
Хмари розвіюються.....	127
Дивовижне місто.....	131
Сад	138
Усе спочатку.....	142
Подарунок Царя	148

